

Bemærkninger til forslaget til folketingsbeslutning.

1 lov om forsvarrets organisation m.v., jfr. lovbe- kendtgørelse nr. 308 af 1. juni 1973 er det i § 8 bl.a. bestemt, at flyvevåbnets operative enheder omfatter 8 kampenheder.

I folketingets forsvarsudvalgs betænkning af 14. marts 1973 over lovforslaget, folketingstidende 1972-73, tillæg B.1. sp. 833 ff. er det anført, at flyvevåbnets kampenheder skal omfatte 2 raketafdelinger samt 6 eskadriller med ialt 116 kampfly. Det er endvidere anført, at luftforsvarsstyrkerne består af de 2 raketafdelinger samt 2 altvejsjagereskadriller a 20 fly, og at den taktiske jagerbomberstyrke består af 3 jagerbombereksadriller a 20 fly samt 1 rekognosceringseskadrille a 16 fly.

I et bilag til betænkningen (sp. 849-50) er det anført, at de 2 luftforsvarseskadriller a 20 fly er af typen F-104, at 2 jagerbombereksadriller a 20 fly er af typen F-100, at 1 jagerbombereksadrille a 20 fly er af typen F-35, og at 1 rekognosceringseskadrille a 16 fly er af typen RF-35. De to sidste typer er det svenske fly „Draken“. I bilag 1 anføres, at flyvevåbnet således har 116 fly inklusive 2-sædede træningsfly foruden erstatningsfly.

Af forsvarsudvalgets betænkning (sp. 834) fremgår det endvidere, at et flertal er blevet enige om den i lovforslaget og i betænkningen, jfr. bilag 1, beskrevne forsvarsordning foreløbig for en periode af 4 år.

Allerede i slutningen af 1973 tog NATO's såkaldte EURO-Group, omfattende de europæiske NATO-lande bortset fra Frankrig, Island og Portugal, det spørgsmål op til drøftelse, hvorvidt de lande, som stod over for en udskiftning af jagerfly i slutningen af 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne, kunne gennemføre en sådan i fællesskab.

For Belgiens, Hollands og Norges vedkommende var der tale om udskiftning af fly af typen F-104.

For Danmarks vedkommende drejede det sig i første række om en udskiftning af F-100 flyet, som indgår i de 2 jagerbombereksadriller. Dette flys levetid er omkring 1980 nærlig udløbet. Flyet vil herefter ikke kunne honorere de mindstekrav, der må stilles til manøvrevevne og driftspålidelighed, og reservedele vil ikke kunne skaffes. En udfasning omkring 1980 er derfor nødvendig. Til erstatning er 58 fly, heraf 12 2-sædede træningsfly, nødvendige. Det danske flyvevåbens F-104 fly har en levetid til omkring 1985.

I maj 1974 etablerede de 3 nævnte lande og Danmark et samarbejde med henblik på undersøgelse af mulighederne for i fællesskab at anskaffe moderne jagerfly til erstatning for forældede fly. De 4 landes forsvarsministre nedsatte en styrekomité til at udføre undersøgelsen.

De 4 landes fælles udgangspunkt var — udover standardiseringen og fællesanskaffelsen — at de kostbareste fly på markedet på forhånd kunne udelukkes, samt at en rimelig kompensationsordning skulle etableres i forbindelse med anskaffelsen.

Fra undersøgelsens påbegyndelse begrænsede styrekomiteen derfor de mulige kandidater til

- F-1/M53 (Mirage fra Marcel Dassault i Frankrig)
- F-16 (fra General Dynamics i USA)
- F-17 (Cobra fra Northrop Corp. i USA);

desuden blev

- 37E (Viggen fra SAAB-SCANIA i Sverige)
- senere inkluderet på dansk/norsk initiativ.

I erkendelse af at Danmarks eventuelle deltagelse i et fælles anskaffelsesprojekt ville rejse en række spørgsmål, der berørte andre ministerier, nedsatte forsvarsministeriet et kontaktudvalg med repræsentanter for finans-, handels-, udenrigs-, stats- og forsvarsministeriet, ligesom repræsentanter fra disse ministerier har deltaget i styrekomiteens virksomhed.

Styrekomiteen har i januar 1975 afgivet en endelig rapport til de 4 landes forsvarsministre.

I overensstemmelse med sit mandat har styrekomiteen ikke givet indstilling om anskaffelse af et bestemt fly, men man har vurderet flyene Mirage, F-16 og Viggen. F-17 udgik i januar 1975, efter at USA havde valgt F-16 til brug for eget flyvevåben.

Forsvarskommandoen har i februar 1975 afgivet vurdering og indstilling til forsvarsministeriet i sagen på grundlag af bl.a. det fra styrekomiteen modtagne materiale.

Såvel denne vurdering som styrekomiteens rapport er blevet behandlet af de i kontaktudvalget repræsenterede ministerier.

Ud fra en samlet bedømmelse af operative, tekniske og økonomiske forhold er det forsvarskommandoens vurdering, at det amerikanske fly F-16 bør vælges som udskiftningsfly for flyvevåbnets forældede fly.